

Opgave 1

Jaap Paas en Klaas Paas hebben een vennootschap onder firma. De balans op 31 december 2010 is weergegeven in bijlage I:

Per 31 december 2010 moeten nog de volgende zaken worden gewijzigd.

1.

In januari heeft Klaas Paas uit de onderneming goederen € 1.500 (excl BTW) genomen ten behoeve van privédoeleinden. Van deze transactie is het volgende al GEBOEKT.

	800	<i>inkoopwaarde verkopen</i>	1.500
<i>aan</i>	700	<i>voorraad goederen</i>	1.500

De accountant gaat niet akkoord met deze verwerking en voert een correctieboeking door. Voor deze transactie geldt een BTW-percentage van 19%.

2.

De accountant heeft opmerkingen bij de post dure cadeaus aan het personeel. Volgens hem moet hierover loonheffing worden afgedragen. Dit gaat volgens het eindloonsysteem. Het toe te passen tarief bedraagt 20%. De waarde van de cadeaus was € 12.000. De cadeaus zelf zijn al geboekt.

Gevraagd A1: Geef de journaalpost van de correctieboeking onder 1. (2 pnt)

Gevraagd A2: Geef de journaalpost van de correctieboeking onder 2. (2 pnt)

NB indien er een verandering ontstaat in het bedrag van de winst moet hiervoor rekening "035 Winst lopend boekjaar" worden gebruikt.

NB in bijlage IV staat het rekeningschema dat gebruikt moet worden voor opgave A, B en C.

Toegevoegd is de BTW aangifte het laatste kwartaal van 2010. (Bijlage II+Bijlage III)

Gevraagd B1. Geef het aangiftebiljet na verwerking van bovenstaande correctieposten. (4 pnt)

(de bedragen op het aangiftebiljet mogen worden doorgehaald en verbeterd)

Gevraagd B2: Geef de journaalpost van de BTW aangifte. (2 pnt)

De winst na verwerking van vraag A+B wordt als volgt verdeeld:

Beide vennoten krijgen 6% over hun gestorte vermogen.

Bij de berekening van dit vermogen wordt geen rekening gehouden met de privésaldi.

De overwinst wordt verdeeld in de verhouding 70% Klaas Paas en 30% Jaap Paas.

Gevraagd C1: Is de bedoelde interestvergoeding te beschouwing als kosten? Motiveer uw antwoord. (1 pnt)

Gevraagd C2: Bereken de winstverdeling. (3 pnt)

Gevraagd C3: Geef de journaalpost van de winstverdeling. (2 pnt)

Op 1 januari 2011 wordt de vennootschap omgezet in een besloten vennootschap (BV). Het maatschappelijk aandelenkapitaal zal € 400.000,- bedragen. Elk aandeel heeft een nominale waarde van € 100,-.

In het nieuw aangelegde grootboek van de BV zullen onder andere de volgende rekeningen voorkomen:

001 Gebouw
011 Afschrijving gebouw
040 Aandelenkapitaal
041 Aandelen in portefeuille
042 Agioreserve
044 Winstreserve
045 Uit te reiken aandelen
049 Winstsaldo afgelopen boekjaar
050 Goodwill
060 5% Hypothecaire lening
070 4% Onderhandse lening
100 Kas
110 Bank
130 Debiteuren
140 Crediteuren
160 Te betalen dividend
161 Te betalen dividendbelasting
700 Voorraad goederen

De BV zal ALLEEN de volgende activa en passiva van de vennootschap overnemen voor de daarachter vermelde bedragen:

Gebouw	€ 150.000,-
Voorraad goederen	€ 72.000,-
Debiteuren	€ 179.000,-
5% Hypothecaire lening	€ 80.000,-
4% Onderhandse lening	€ 60.000,-
Crediteuren	€ 89.500,-

Voor zijn inbreng krijgt Jaap Paas 850 aandelen van € 100 en Klaas Paas 1.150 aandelen van € 100.

Gevraagd:

- D1. Geef de journaalpost van de oprichting van de BV. (2 pnt)
- D2. Bereken het bedrag van de totale goodwill. (7 pnt)
- D3. Geef de journaalpost van de inbreng van bezittingen en schulden in de BV en de uitgifte van de aandelen aan Jaap en Klaas Paas. (6 pnt)

Van de resterende aandelen worden er op 5 januari 2011 totaal 500 aandelen bij familieleden geplaatst tegen een koers van € 130,-. Het geld is per bank ontvangen en de aandelen zijn uitgereikt.

Gevraagd:

- E. Geef de journaalpost van de uitgifte van deze 500 aandelen en de gelijktijdige ontvangst van het geld per bank. (3 pnt)

Na afloop van het boekjaar 2011 blijkt de BV een winst behaald te hebben na belastingen van € 90.000,-. Er zal over 2011 een dividend worden uitgekeerd van 20%, waarvan 60% in de vorm van stockdividend en de rest in contanten. De dividendbelasting bedraagt 15%. De rest van de winst wordt gereserveerd.

Gevraagd:

- F. Geef de berekening van het stockdividend, het uit te betalen cashdividend en het bedrag dat wordt gereserveerd. (6 pnt)
- G. Geef de journaalpost van de winstverdeling. (4 pnt)

In mei 2012 werd van 2.000 aandelen zowel het cashdividend uitbetaald als het stockdividend uitgereikt.

Gevraagd:

- H1. Geef de journaalpost van de uitbetaling per bank van het cashdividend over 2011. (3 pnt)
- H2. Geef de journaalpost van de uitreiking van het stockdividend over 2011. (3 pnt)

Opgave 2 (50 punten)

De industriële onderneming Gompania BV te Groningen produceert het product Gompa op voorraad.

De standaard-fabricagekostprijs per eenheid Gompa ziet er voor 2011 als volgt uit:

Grondstoffen	0,1 kg	à € 20,- (=VVP) =	€ 2,-
Directe lonen	5 minuten	à € 36,- per uur =	<u>€ 3,-</u>
Directe fabricagekosten			€ 5,-
Toeslag indirecte fabricagekosten	20% van de directe fabricagekosten		<u>€ 1,-</u>
Standaard-fabricagekostprijs			€ 6,-

De specificatie van de verkoopprijs van een eenheid Gompa ziet er voor 2011 als volgt uit:

Standaard-fabricagekostprijs	€ 6,-
Toeslag indirecte verkoopkosten 5% van de verkoopprijs (5% van € 8,-) =	<u>€ 0,40</u>
Commerciële kostprijs	€ 6,40
Winstopslag	<u>€ 1,60</u>
Verkoopprijs exclusief kortingen en omzetbelasting	€ 8,-

Bij inkoop van grondstoffen worden steeds eerst de facturen en daarna de grondstoffen ontvangen. Bij verkoop van eindproducten worden steeds eerst de eindproducten en daarna de facturen verzonden.

In het grootboek van Gompania BV komen o.a. de volgende rekeningen voor:

- 048 Winstsaldo boekjaar
- 130 Debiteuren
- 135 Afgeleverd gereed product
- 140 Crediteuren
- 160 Te betalen tantièmes
- 170 Te betalen vennootschapsbelasting
- 180 Te vorderen OB
- 181 Te betalen OB
- 300 Voorraad grondstoffen
- 310 Nog te ontvangen grondstoffen
- 320 Prijsverschillen bij inkoop
- 400 Directe grondstofkosten
- 401 Directe loonkosten (incl. werkgeverspremies sociale verzekeringen)
- 411 Indirecte loonkosten (incl. werkgeverspremies sociale verzekeringen)
- 430 Overige indirecte kosten
- 499 Overboekingsrekening
- 500 Indirecte fabricagekosten
- 505 Opslag indirecte fabricagekosten
- 520 Indirecte verkoopkosten

525 Opslag indirecte verkoopkosten
 599 Overboekingsrekening
 600 Directe grondstofkosten
 601 Directe loonkosten
 602 Toeslag indirecte fabricagekosten
 610 Standaard directe grondstofkosten
 611 Standaard directe loonkosten
 612 Standaard toeslag indirecte fabricagekosten
 699 Overboekingsrekening
 700 Voorraad gereed product
 720 Voorraad onderhanden werk
 800 Kostprijs verkopen
 810 Rabatten
 820 Toeslag indirecte verkoopkosten
 840 Opbrengst verkopen
 899 Overboekingsrekening
 910 Resultaat op indirecte kosten
 920 Fabricageresultaat
 940 Verkoopresultaat
 980 Tantièmes
 990 Belastingen
 999 Overboekingsrekening

Gevraagd:

a. Journaliseer de hieronder vermelde gegevens van de maand mei 2011, uitsluitend gebruikmakend van de hierboven vermelde grootboekrekeningen.

1. *Inkoopboek:*

Ingekocht 12.000 kg grondstof	€ 230.400,-
Omzetbelasting 19%	€ 43.776,-
Totaal	€ 274.176,-

2. *Magazijnontvangstenboek:*

In magazijn ontvangen 10.000 kg grondstof. De inkoopprijs van deze partij is € 20,10 per kg. Voor de vvp: zie boven.

3. *Verdeelstaat indirecte kosten:*

afdeling Fabricage	€ 108.000,-
afdeling Verkoop	€ 38.000,-
	€ 146.000,-

4. *Overboekingsregister directe fabricagekosten:*

De directe kosten volgens rubriek 4 zijn:

Grondstoffen	€ 212.000,-
Lonen	€ 318.000,-

Naar aanleiding van deze informatie wordt ook de journaalpost gemaakt van de doorberekening van de indirecte fabricagekosten.

5. *Productieregister:*

Afgeleverd aan het magazijn 103.100 eenheden gereed product Gompa.

6. *Afleveringsregister:*

Verzonden naar klanten 102.500 producten Gompa.

7. *Verkoopboek:*

Verkocht 98.000 producten Gompa à € 8,- per stuk	€ 784.000,-
Rabatten	<u>€ 32.000,-</u>
	€ 752.000,-
Omzetbelasting 19%	<u>€ 142.880,-</u>
Factuurbedrag	€ 894.880,-

Naar aanleiding van deze informatie wordt ook de journaalpost gemaakt van de doorberekening van de indirecte verkoopkosten.

8. *Register onderhanden werk:*
(tegen werkelijke kosten)

	1 mei 2011	31 mei 2011
Grondstoffen	€ 24.000,-	€ 16.000,-
Directe lonen	€ 36.000,-	€ 24.000,-
Toeslag indirecte fabricagekosten	<u>€ 12.000,-</u>	<u>€ 8.000,-</u>
	€ 72.000,-	€ 48.000,-

- b. Bepaal met behulp van de grootboekrekeningen het resultaat op de indirecte kosten en boek dit resultaat over naar rubriek 9.
- c. Bepaal met behulp van de grootboekrekeningen het fabricageresultaat en boek dit resultaat over naar rubriek 9.
- d. Bepaal met behulp van de grootboekrekeningen het verkoopresultaat en boek dit resultaat over naar rubriek 9.
- e. Journaliseer het besluit om € 28.000,- tantièmes beschikbaar te stellen aan het personeel.
- f. Over de winst moet € 14.000 vennootschapsbelasting worden betaald. Geef hiervan de journaalpost.
- g. Geef de journaalpost van de overboeking de winst na belasting naar rubriek 0.

Uitwerking Opgave 1

A1 2 pnt

Aan Winstsaldo lopend boekjaar		1500
Prive Klaas Paas	1785	
Aan te betalen BTW		285

A2 2 pnt

Winstsaldo lopend boekjaar	2400	
Aan Te betalen loonheffingen		2400

B1 2 pnt

Rij 1D: privegebruik aanpassen

Bedrag waarover BTW wordt berekend 1500

Te betalen BTW 285

Rij 5A veranderen in 19.285

Rij 5C veranderen in 9.785

Rij 5G veranderen in 9.785

B2 2 pnt

Te betalen BTW 19.285

Aan te vorderen BTW 9.500

Aan te betalen BTW (na aangifte) 9.785

C1 1 pnt

Is geen kosten maar onderdeel van winstverdeling

De gestorte vermogen zijn niet te beschouwen als schuld

C2 2 pnt

winst	110000
a1	1500
a2	-2400
	109100

interest	Klaas	2400
	Jaap	3000

overwinst	103700
Klaas	72590
Jaap	31110

	winstsaldo lopend boekjaar	109100	
Aan	prive klaas		74990
Aan	privé jaap		34110

C3 1 pnt

D1. Maximumscore 3 punten.

041 Aandelen in portefeuille	€ 400.000,-	
Aan 040 Aandelenkapitaal		€ 400.000,-

D2. Maximumscore 7 punten.

Overgenomen bezittingen:	
Gebouw	€ 150.000,-
Voorraad goederen	€ 72.000,-
Debiteuren	€ 179.000,-
	€ 401.000,- (2)
Overgenomen schulden:	
5% Hypothecaire lening	€ 80.000,-
4% Onderhandse lening	€ 60.000,-
Crediteuren	€ 89.500,-
	€ 229.500,- (2)
Waarde van bezittingen minus schulden	€ 171.500,-
Jaap en Klaas krijgen voor hun inbreng 2000 x € 100,- aan aandelen =	
€ 200.000,- (2)	
Goodwill	€ 28.500,- (1)

D3. Maximumscore 8 punten.

001 Gebouw	€ 150.000,-	
700 Voorraad goederen	€ 72.000,-	
130 Debiteuren	€ 179.000,-	
050 Goodwill	€ 28.500,-	
Aan 060 5% Hypothecaire lening		€ 80.000,-
Aan 070 4% Onderhandse lening		€ 60.000,-
Aan 140 Crediteuren		€ 89.500,-
Aan 041 Aandelen in portefeuille		€ 200.000,-

E. Maximumscore 3 punten.

110 Bank	€ 65.000,-	
Aan 041 Aandelen in portefeuille		€ 50.000,-
Aan 042 Agioreserve		€ 15.000,-

F. Maximumscore 6 punten.

Winst 2009 na belasting	€ 90.000,-	
Dividend 20% x € 250.000,- =	€ 50.000,- (2)	
Reserveren	€ 40.000,-	
Dividend	€ 50.000,-	
Stockdividend 60% x € 50.000,- =	€ 30.000,- (2)	
	€ 20.000,-	
Dividendbelasting 15% x € 50.000,- =	€ 7.500,- (1)	
Cashdividend	€ 12.500,- (1)	

G. Maximumscore 4 punten.

049 Winstsaldo afgelopen boekjaar	€ 90.000,-	
Aan 044 Winstreserve		€ 40.000,-
Aan 161 Te betalen dividendbelasting		€ 7.500,-
Aan 160 Te betalen dividend		€ 12.500,-
Aan 045 Uit te reiken aandelen		€ 30.000,-

H1. Maximumscore 3 punten.

160 Te betalen dividend	€ 10.000,-	
Aan 110 Bank		€ 10.000,-
2000 x (€ 12.500 : 2500) (bedrag 2 punten)		

H2. Maximumscore 3 punten.

045 Uit te reiken aandelen	€ 24.000,-	
Aan 041 Aandelen in portefeuille		€ 24.000,-
2000 x (€ 30.000 : 2500) (bedrag 2 punten)		

Uitwerking Opgave 2

Opmerking: bij journaalposten waar maximaal 2 punten voor te behalen zijn moet per fout 1 punt in mindering worden gebracht. Bij journaalposten waarvoor 3 punten te behalen zijn moeten voor de eerste fout 2 punten in mindering worden gebracht en voor een volgende fout 1 punt.

a.

1. Maximumscore 3 punten.		
310 Nog te ontvangen grondstoffen	€ 230.400,-	
180 Te vorderen OB	€ 43.776,-	
aan 140 Crediteuren		€ 274.176,-
2. Maximumscore 3 punten.		
300 Voorraad grondstoffen	€ 200.000,-	
10.000 x € 20,-		
320 Prijsverschillen bij inkoop	€ 1.000,-	
aan 310 Nog te ontvangen grondstoffen		€ 201.000,-
10.000 x € 20,10		
3. Maximumscore 3 punten.		
500 Indirecte fabricagekosten	€ 108.000,-	
520 Indirecte verkoopkosten	€ 38.000,-	
aan 499 Overboekingsrekening		€ 146.000,-
4. Maximumscore 4 punten.		
600 Directe grondstofkosten	€ 212.000,-	
601 Directe loonkosten	€ 318.000,-	
aan 499 Overboekingsrekening		€ 530.000,- (2)
602 Toeslag indirecte fabricagekosten	€ 106.000,-	
aan 505 Opslag indirecte fabricagekosten		€ 106.000,- (2)
5. Maximumscore 3 punten.		
700 Voorraad gereed product	€ 618.600,-	
aan 610 Standaard directe grondstofkosten		€ 206.200,-
103.100 x € 2,-		
aan 611 Standaard directe loonkosten		€ 309.300,-
103.100 x € 3,-		
aan 612 Standaard toeslag indirecte fabricagekosten		€ 103.100,-
103.100 x € 1,-		

6. Maximumscore 3 punten.		
135 Afgeleverd gereed product	€ 615.000,-	
102.500 x € 6,-		
aan 700 Voorraad gereed product		€ 615.000,-
7. Maximumscore 8 punten.		
130 Debiteuren	€ 894.880,-	
810 Rabatten	€ 32.000,-	
aan 840 Opbrengst verkopen		€ 784.000,-
aan 181 Te betalen OB		€ 142.880,- (3)
800 Kostprijs verkopen	€ 588.000,-	
98.000 x € 6,-		
aan 135 Afgeleverd gereed product		€ 588.000,- (2)
820 Toeslag indirecte verkoopkosten	€ 39.200,-	
5% x € 784.000,-		
aan 525 Opslag indirecte verkoopkosten		€ 39.200,- (3)
8. Maximumscore 4 punten.		
1 mei 2011:		
600 Directe grondstofkosten	€ 24.000,-	
601 Directe loonkosten	€ 36.000,-	
602 Toeslag indirecte fabricagekosten	€ 12.000,-	
aan 720 Voorraad onderhanden werk		€ 72.000,- (2)
31 mei 2011:		
720 Voorraad onderhanden werk	€ 48.000,-	
aan 600 Directe grondstofkosten		€ 16.000,-
aan 601 Directe loonkosten		€ 24.000,-
aan 602 Toeslag indirecte fabricagekosten		€ 8.000,- (2)
b. Maximumscore 4 punten.		
Werkelijke indirecte kosten (rek. 500 en 520):		€ 146.000,-
Doorberekende indirecte kosten (rek. 505 en 525):		<u>€ 145.200,-</u>
Nadelig resultaat indirecte kosten		€ 800,- (2)
910 Resultaat op indirecte kosten	€ 800,-	
aan 599 Overboekingsrekening		€ 800,- (2)

c.	Maximumscore 4 punten.		
	Werkelijke fabricagekosten (rek. 600, 601 en 602)		€ 660.000,- (1)
	Standaard fabricagekosten (rek. 610, 611 en 612)		<u>€ 618.600,-</u> (1)
	Nadelig fabricageresultaat		€ 41.400,-
	920 Fabricageresultaat	€ 41.400,-	
	aan 699 Overboekingsrekening		€ 41.400,- (2)
d.	Maximumscore 4 punten.		
	840 Opbrengst verkopen		€ 784.000,-
	800 Kostprijs verkopen	€ 588.000,-	
	810 Rabatten	€ 32.000,-	
	820 Toeslag indirecte verkoopkosten	<u>€ 39.200,-</u>	
	Voordelig verkoopresultaat		<u>€ 659.200,-</u> € 124.800,- (2)
	899 Overboekingsrekening	€ 124.800,-	
	aan 940 Verkoopresultaat		€ 124.800,- (2)
e.	Maximumscore 2 punten.		
	980 Tantièmes	€ 28.000,-	
	aan 160 Te betalen tantièmes		€ 28.000,-
f.	Maximumscore 2 punten.		
	990 Belastingen	€ 14.000,-	
	aan 170 Te betalen vennootschapsbelasting		€ 14.000,-
g.	Maximumscore 3 punten.		
	999 Overboekingsrekening	€ 40.600,-	
	aan 048 Winstsaldo boekjaar		€ 40.600,-